Staro

NATUUR EN BUITENGEBIED

Quickscan flora en fauna

Peka Kroef B.V. Beukenlaan te Odiliapeel

Rapportnummer P2022-0053

www.starobv.nl

Quickscan flora en fauna

Peka Kroef B.V. Beukenlaan te Odiliapeel

Februari 2022, aangepast juli 2023

Versie:	juli 2023
Rapportnummer:	P2022-0053
Opdrachtgever:	Accent adviseurs [redacted]
Uitgevoerd door:	Staro Natuur en Buitengebied Lodderdijk 38a 5421 XB Gemert tel. 0492-450161 fax. 0492-450162 www.starobv.nl
Veldonderzoek:	[redacted]
Auteur:	[redacted]
Kwaliteitscontrole:	[redacted]

Inhoud

1 Inleiding 4
1.1 Aanleiding 4
1.2 Doel 4
1.3 Geldigheid onderzoek 4
1.4 Zorgplicht 5
1.5 Leeswijzer 5

2 Plangebied 6
2.1 Ligging en beschrijving plangebied 6
2.2 Voorgenomen plannen 8

3 Methode 9

4 Natuurwaarden 10
4.1 Beschermde gebieden 10
4.2 Beschermde soorten 12
4.2.1 Flora 12
4.2.2 Vlinders en libellen 13
4.2.3 Kevers en weekdieren 14
4.2.4 Vissen 15
4.2.5 Amfibieën en reptielen 15
4.2.6 Vogels 17
4.2.7 Zoogdieren 19

5 Conclusies 23
5.1 Beschermde gebieden 23
5.2 Beschermde soorten 23
5.3 Advies en aanbevelingen 26

Geraadpleegde bronnen 27

Bijlagen 28
Bijlage 1 Wet- en regelgeving 28

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Accent adviseurs is bezig met de voorbereiding van de bouw van nieuwe bedrijfsgebouwen op het terrein van Peka Kroef ten noorden van de Beukenlaan in Odiliapeel. Ten behoeve van de planologische procedure is het noodzakelijk een quickscan flora en fauna uit te voeren om inzicht te krijgen in de aanwezigheid van beschermde soorten en de mogelijke effecten van de voorgenomen plannen hierop. Door middel van de quickscan wordt in beeld gebracht of de ontwikkeling in strijd is met de natuurwetgeving en hoe eventuele strijdigheid met de wet voorkomen kan worden.

1.2 Doel

Het doel van het onderliggende onderzoek is te bepalen of de wijzigingen binnen het plangebied mogelijk leiden tot overtreding van de natuurwetgeving. Voor soortbescherming en gebiedsbescherming is sinds 1 januari 2017 de Wet natuurbescherming (Wnb) van belang. Daarnaast is gebiedsbescherming vastgelegd in het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen EHS genoemd). In bijlage 1 wordt deze wet- en regelgeving uitgebreid beschreven.

Het in deze rapportage beschreven onderzoek stelt de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten die zijn opgenomen in paragraaf 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming vast. Tevens beoordelen we op welke wijze en in welke mate de voorgenomen ontwikkeling invloed kan hebben op het eventueel voorkomen van beschermde soorten. Op basis van de resultaten kan worden vastgesteld welke maatregelen getroffen en vervolgstappen genomen dienen te worden om te voorkomen dat in strijd met de natuurwetgeving zal worden gehandeld. Aanvullend zal worden bepaald of voorgenomen ontwikkelingen effect hebben op de beschermde natuurwaarden van nabijgelegen natuurgebieden.

1.3 Geldigheid onderzoek

Dit onderzoek is uitgevoerd conform de landelijk geldende richtlijnen. De bevoegde gezagen (provincies) hanteren de volgende definitie voor de geldigheid van onderzoeken naar beschermde soorten: “Onderzoeksgegevens mogen maximaal drie jaar oud zijn in gebieden waar weinig of geen ruimtelijke of kwalitatieve veranderingen zijn opgetreden in de afgelopen drie jaar. In gebieden waar dit niet voor geldt, moeten de gegevens recenter zijn.”. Dit rapport gaat in op de effecten van de ontwikkeling zoals beschreven in hoofdstuk 2.2. Wijzigingen of aanpassingen in de ontwikkeling kunnen leiden tot andere conclusies ten aanzien van de effecten op beschermde soorten en gebieden.

1.4 Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende planten en dieren, alsmede voor hun directe leefomgeving. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren, niet mogen worden uitgevoerd.

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving gegeven van het plangebied en de voorgenomen ontwikkelingen. In hoofdstuk 3 wordt de gebruikte onderzoeksmethode besproken. De mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten en gebieden en de effecten van de geplande ingrepen op aanwezige beschermde natuurwaarden worden beschreven in hoofdstuk 4. In dit hoofdstuk wordt tevens ingegaan op de mogelijke noodzaak tot het treffen van mitigerende maatregelen. In het laatste hoofdstuk zijn de conclusies, adviezen en vervolgstappen uiteengezet.

2 Plangebied

2.1 Ligging en beschrijving plangebied

Het plangebied ligt ten noordoosten van de bebouwde kom van Odiliapeel, aan de Beukenlaan. Het plangebied wordt begrensd door een houtwal en grasveld in het noorden, een houtwal en de Rode Eiklaan in het oosten, de Beukenlaan in het zuiden en de Peelsche Heide in het westen.

Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 6 hectare en bestaat voornamelijk uit grasland. Op het grasland staan twee bestaande bedrijfsgebouwen. Deze bedrijfsgebouwen staan op een verharde ondergrond, hebben een plat dak en golfplaten als wandbekleding. Grenzend aan de bedrijfsgebouwen zijn twee 'waterbakken', met een fontein en een muurtje eromheen. De bedrijfsgebouwen zijn onderdeel van Peka Kroef B.V. en blijven behouden bij de voorgenomen werkzaamheden. Het overig terrein bestaat vrijwel volledig uit grasland dat frequent gemaaid wordt. Rondom het terrein loopt een houtwal van het oosten richting het westen, bestaande uit bomen als berk, hazelaar en populier. De houtwallen sluiten aan op de Peelsche Heide ten westen van het plangebied. In het zuiden loopt een sloot langs de Beukenlaan. Tussen de Beukenlaan en de sloot is nog een bomenrij aanwezig.

De ligging van het plangebied in de wijdere omgeving is weergegeven in figuur 1. De globale begrenzing van het plangebied is weergegeven in figuur 2. Foto's 1 tot en met 6 geven een impressie van het plangebied.

Figuur 1. Ligging plangebied (geel omlijnd) (bron: PDOK Viewer)

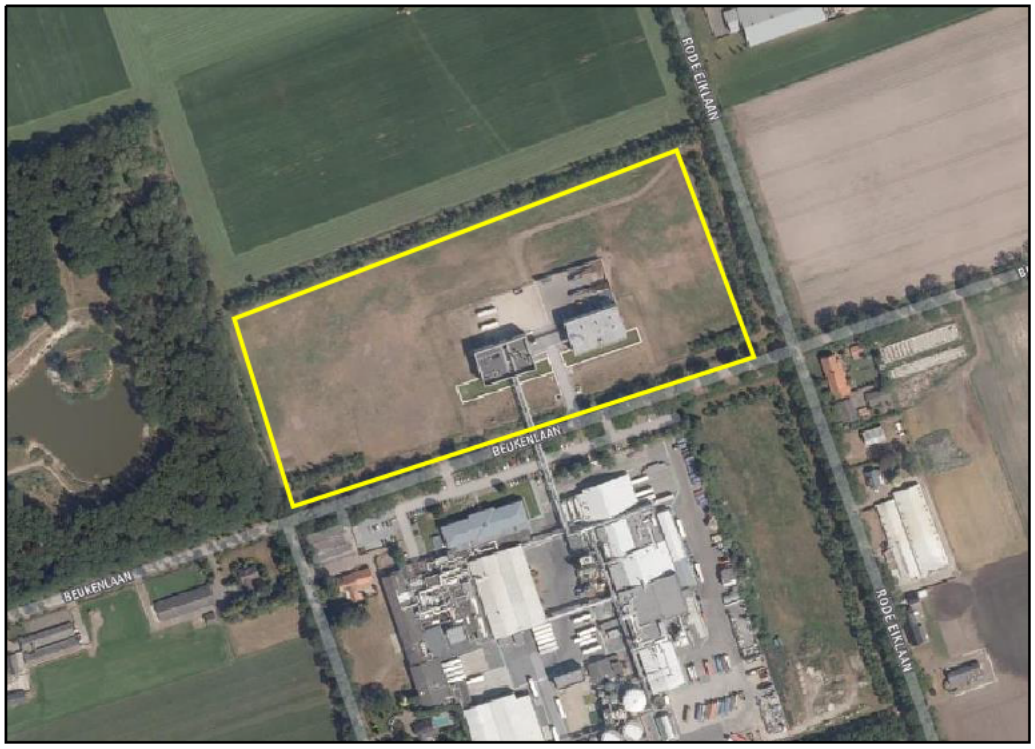

Figuur 2. Globale begrenzing plangebied (geel omlijnd) (bron: PDOK Viewer)

Foto 1. Bedrijvenbebouwing gezien vanuit het westen

Foto 2. Waterbak grenzend aan de bedrijvenbebouwing en grasveld in het zuiden van het plangebied

Foto 3. Watergang en bomenrij langs de Beukenlaan

Foto 4. Houtwal, watergang en bomenrij in het oosten van het plangebied

Foto 5. Plangebied gezien vanuit het noordoosten

Foto 6. Houtwal grenzend aan de Peelsche Heide in het westen van het plangebied

2.2 Voorgenomen plannen

Accent adviseurs is bezig met de voorbereiding van de bouw van nieuwe bedrijfsgebouwen op het terrein van Peka Kroef ten noorden van de Beukenlaan in Odiliapeel. Een groot deel van het terrein wordt daarvoor verhard, er wordt nieuwe bedrijfsbebouwing gerealiseerd en er komt een parkeerterrein in het westen van het plangebied. De bomenrijen en houtwallen blijven behouden. In het oosten en westen worden nieuwe (fruit)bomen geplant en in het westen wordt ook een wadi gerealiseerd. Verder worden langs de Beukenlaan twee bomen gekapt. De voorgenomen plannen zijn weergegeven in figuur 3.

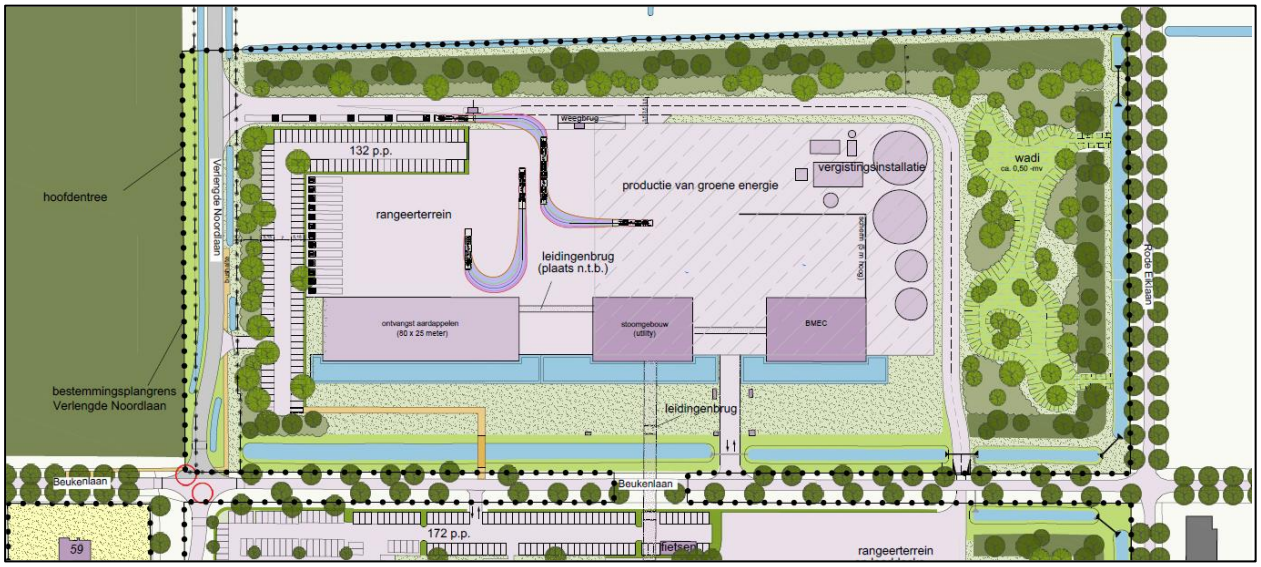

Figuur 3. Voorgenomen plannen Peka Kroef B.V. Beukenlaan te Odiliapeel. De bomen met rode cirkels langs de Beukenlaan betreffen de twee te kappen bomen (bron: Peka Kroef B.V. 2022).

3 Methode

In het kader van deze quickscan heeft een bronnenonderzoek plaatsgevonden waarbij gekeken is naar gebiedsgerichte bescherming en mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten in het plangebied. Voor het soortenonderzoek is gebruikgemaakt van gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), de websites Vlinderstichting.nl, Waarneming.nl, EIS-nederland.nl, Zoogdiervereniging.nl en Verspreidingsatlas.nl en diverse verspreidingsatlassen. Met behulp van deze gegevens wordt gekeken welke beschermde soorten flora en fauna voorkomen binnen drie verschillende afstanden van het plangebied; binnen 1, 2 en 5 kilometer.

Voor de gebiedsgerichte bescherming is gekeken naar de aanwezigheid van relevante natuurterreinen in de omgeving. De ligging van Natura 2000-gebieden (o.a. Habitat- en Vogelrichtlijngebieden) en het Natuurnetwerk Nederland in de nabijheid van het plangebied zijn onderzocht.

Daarnaast heeft een veldbezoek plaatsgevonden waarbij alle op de locatie (binnen het plangebied en de directe omgeving) aanwezige habitats zijn opgenomen. De aanwezigheid van deze habitats vormt de basis voor de mogelijkheid tot het voorkomen van beschermde soorten. Naast de habitats zijn directe en indirecte aanwijzingen opgenomen die duiden op het voorkomen van beschermde soorten. Dergelijke aanwijzingen zijn bijvoorbeeld het fysiek aantreffen van exemplaren van soorten en het aantreffen van holen, uitwerpselen, prooiresten, vraat-, loop- en veegsporen. Deze waarnemingen zijn bij de beoordeling betrokken. De aanwezige habitats zijn vergeleken met de habitateisen van beschermde planten- en diersoorten. Op basis van deze vergelijking en expert judgement is beoordeeld welke van deze soorten in het plangebied kunnen voorkomen. Ook is gekeken of binnen het plangebied invasieve exoten voorkomen.

Een veldbezoek voor een quickscan flora en fauna is nadrukkelijk geen volledige inventarisatie. Dat betekent dat op basis van het veldbezoek het voorkomen van beschermde soorten niet per definitie is uit te sluiten.

De bevindingen van het veldbezoek en het literatuuronderzoek zijn vervolgens gebundeld in deze rapportage.

Het veldbezoek dat voor dit onderzoek is uitgevoerd, heeft plaatsgevonden op 26 januari 2022 in de middag onder de volgende weersomstandigheden: zwaar bewolkt, droog, windkracht 4 en circa 4 ˚C.

4 Natuurwaarden

4.1 Beschermde gebieden

Natura 2000

Uit de kaarten van de website van de provincie Noord-Brabant blijkt dat het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied op circa 15,8 kilometer afstand ten noordoosten van het plangebied ligt, zie figuur 4. Dit betreft het Natura 2000-gebied Oeffelter Meent.

Figuur 4. Ligging plangebied (zwart omlijnd) ten opzichte van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden (lichtgroen) (bron: Natura 2000-overzichtskaart RVO Noord-Brabant)

Effectbeoordeling

Doordat het plangebied buiten het Natura 2000-gebied ligt, kunnen alleen effecten optreden als gevolg van externe werking. Gezien de relatief grote afstand tot het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied is het uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebied als gevolg van effecten van verdroging, versnippering, optische en mechanische verstoring en verstoring door licht, geluid en trilling door de voorgenomen plannen.

Ten aanzien van het aspect stikstof geldt een vrijstelling van vergunningsplicht voor de realisatiefase (bouw-, aanleg- en sloopfase). De vrijstelling geldt niet voor de gebruiksfase. Vanwege de afstand tot het Natura 2000-gebied kan redelijkerwijs worden aangenomen dat geen negatieve effecten door stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden optreden in de gebruiksfase. Dit is echter alleen uit te sluiten middels een AERIUS-berekening.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN; in provincie Noord-Brabant bestaande uit NNB Rijksdeel en NNB Provinciaal deel) heeft als doel om natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor het Natuurnetwerk Nederland. De bescherming van het NNB is vastgelegd in de Interim Omgevingsverordening van provincie Noord-Brabant. Hierin is vastgelegd dat een bestemmingsplan welke van toepassing is op het NNB strekt tot het behoud, herstel of de duurzame ontwikkeling van de ecologische kenmerken en waarden.
De bescherming van het NNB kent ook een externe werking. Dit betekent dat het NNB ook beschermd is tegen negatieve effecten van een ontwikkeling die buiten de begrenzing van het NNB plaatsvindt. Deze externe werking is niet van toepassing op aantasting door de verspreiding van stoffen in lucht of water.

Uit de kaarten op de website van provincie Noord-Brabant blijkt dat het plangebied geen deel uitmaakt van het NNB. Het dichtstbijzijnde gebied wat deel uitmaakt van het NNB Provinciaal deel betreft de Peelsche Heide op circa 20 meter ten westen van het plangebied. Het dichtstbijzijnde gebied dat deel uitmaakt van het NNB Rijksdeel ligt op circa 1,1 kilometer ten oosten van het plangebied. De ligging van het NNN in de omgeving van het plangebied is weergegeven in figuur 5.

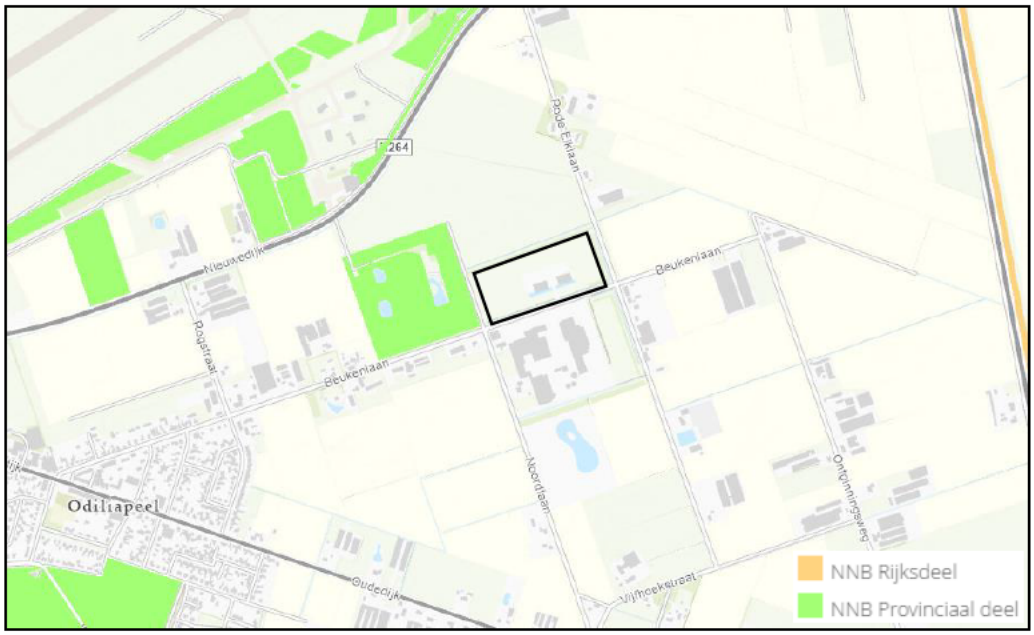

Figuur 5. Ligging plangebied (zwart omlijnd) ten opzichte van het NNB (bron: Natuurbeheerplan Noord-Brabant (arcgis.com))

Als ecologische waarden en kenmerken gelden de natuurbeheertypen zoals vastgelegd op de beheertypenkaart en de ambitiekaart van het natuurbeheerplan. Op de beheertypenkaart zijn de actuele natuurbeheertypen weergegeven. De ambitiekaart toont welke natuurbeheertypen worden nagestreefd. Volgens zowel de beheertypenkaart als de ambitiekaart geldt voor de Peelsche Heide het natuurbeheertype 'Droog bos met productie'.
Droog bos met productie bestaat uit verschillende, veelal van oorsprong aangeplante bosopstanden. Het bostype is veelal uit hakhout, heide- en stuifzandterreinen

ontstaan, maar kan ook aangelegd zijn op voormalige landbouwgronden waardoor de bovengrond verrijkt is. Bij dit bostype is houtoogst een doel en vindt periodiek plaats of boomsoorten die oorspronkelijk van buiten Europa zijn ingevoerd zijn dominant over meer dan 20% van het areaal van het betreffende gebied, ook als er geen productiedoelstelling is. De diversiteit in dit bostype is relatief laag. Dit wordt onder andere veroorzaakt door de uniforme aanleg en beheer in het verleden, door de jonge leeftijd van de bossen en onvoldoende abiotische kwaliteit als gevolg van verzuring en vermesting.

Effectbeoordeling
Het plangebied behoort niet tot het NNB. Doordat het plangebied buiten het NNB ligt, hebben de voorgenomen plannen geen negatieve effecten op de samenhang en oppervlakte van het NNB. In de aanlegfase is mogelijk sprake van een hogere geluidbelasting vanuit het plangebied op het NNB. Dit is echter van tijdelijke aard. Ondanks de kleine afstand tot het NNB Provinciaal deel, is niet te verwachten dat negatieve effecten optreden op de ecologische waarden en kenmerken van het NNB. Het aanwezige en geambieerde natuurbeheertype ‘Droog bos met productie’ ondervindt kan blijven bestaan en verder ontwikkelen.

<u>Conclusie</u>
Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (15,8 kilometer) is het uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen.

Vanwege de afstand kan redelijkerwijs worden aangenomen dat geen negatieve effecten door stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden optreden tijdens de gebruiksfase van het plangebied. Dit is echter alleen uit te sluiten middels een AERIUS-berekening. Voor het aspect stikstof in de realisatiefase (bouw-, aanleg- en sloopfase) geldt een vrijstelling van vergunningsplicht.

Ondanks de kleine afstand tot het NNB Provinciaal deel, is niet te verwachten dat negatieve effecten optreden op de ecologische waarden en kenmerken van het NNB. Het aanwezige en geambieerde natuurbeheertype ‘Droog bos met productie’ ondervindt kan blijven bestaan en verder ontwikkelen.

4.2 Beschermde soorten

Deze paragraaf beschrijft het mogelijk voorkomen van beschermde soorten in het plangebied. Per soortgroep wordt beschreven welke soorten worden verwacht, wat de mogelijke effecten van de ingreep zijn en of het nemen van mitigerende maatregelen nodig is.

4.2.1 Flora

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde vaatplanten zijn waargenomen.

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen in het plangebied. Het plangebied bestaat uit verhard bedrijventerrein en een grasveld. Het beheer in het plangebied is intensief, doordat het grasveld frequent gemaaid wordt. Ook in de houtwallen zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Op basis van bovenstaande argumenten kan het voorkomen van de beschermde vaatplanten op basis van expert judgement uitgesloten worden binnen het plangebied.

4.2.2 Vlinders en libellen

Vlinders
Uit de gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat op een afstand van twee tot vijf kilometer van het plangebied teunisbloempijlstaart (§3.2 Wnb), grote vos en iepenpage (beide §3.3 Wnb) zijn waargenomen.

- Teunisbloempijlstaart is een zeldzame soort die voorkomt in open plekken in vochtige bossen, bosranden en warme open plaatsen. De waardplanten zijn wilgenroosje, teunisbloem, bastaardwederik en kattenstaart.
- Grote vos is een zeldzame en kwetsbare soort die voorkomt in vochtige, open bossen, bosranden, boomgaarden en andere plekken met grote vrijstaande bomen. De waardplanten van deze soort zijn vooral iep, maar ook zoete kers en sommige wilgensoorten.
- Iepenpage is een zeldzame soort die op verschillende locaties in Nederland voorkomt bij iepen in bossen, bosranden, parken en grotere tuinen. De waardplanten van deze soort zijn diverse iepen zoals gladde iep, ruwe iep en sommige cultivars.

In het plangebied ontbreken het geschikte habitat en de geschikte waardplanten voor deze en andere beschermde vlinders. Daarom is het voorkomen van beschermde vlindersoorten uitgesloten. Mogelijk dat geschikte waardplanten in de houtwallen aanwezig zijn, maar deze blijven behouden, waardoor de voorgenomen werkzaamheden geen negatief effect hierop zullen hebben.

Libellen
Uit de gegevens van de NDFF en De Vlinderstichting blijkt dat op een afstand van twee tot vijf kilometer van het plangebied gevlekte witsnuitlibel (§3.2 Wnb) is waargenomen.

- Gevlekte witsnuitlibel komt voor in laagveenmoerassen en vegetatierijke vennen en duinplassen. Het is nog steeds een vrij zeldzame soort, maar wordt de laatste jaren weer wat algemener en duikt regelmatig op nieuwe plekken op.

Binnen het plangebied is oppervlaktewater aanwezig in de vorm van ‘waterbakken’ grenzend aan de bedrijfsbebouwing. Echter, deze waterbakken hebben geen natuurlijke oevers, doordat ze worden begrensd door steile muurtjes. Hierdoor ontbreken oever- en waterplanten en beidt het geen

geschikt voortplantingswater voor libellen. De sloten rondom het plangebied hebben een aflopende oever met oeverplanten als riet. Mogelijk dat deze sloten geschikt voortplantingshabitat bieden voor algemene libellensoorten. Echter bieden de sloten geen geschikt voortplantingshabitat voor bovengenoemde beschermde gevlekte witsnuitlibel, doordat de sloten niet voldoen aan de habitateisen van deze soort. Het voorkomen van essentieel habitat van beschermde libellen in het plangebied is uit te sluiten, maar het is wel mogelijk dat de sloten geschikt zijn voor algemene libellensoorten.

Effectbeoordeling
De sloten blijven behouden bij de voorgenomen werkzaamheden, waardoor er geen negatief effect zal optreden op het mogelijk voortplantingshabitat van algemene libellensoorten.

4.2.3 Kevers en weekdieren

Uit de gegevens van de NDFF en EIS Nederland blijkt dat op een afstand van twee tot vijf kilometer van het plangebied vermiljoenkever (§3.2 Wnb) is waargenomen.

+ Vermiljoenkever leeft in vochtige bossen, houtwallen en lanen met bomen en dikke takken die recent zijn doodgegaan.

Binnen het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig. Ook de houtwallen rond het terrein voldoen niet aan de habitateisen van deze soort. Het voorkomen van vermiljoenkever binnen het plangebied kan zodoende uitgesloten worden.

Volgens de gegevens van de NDFF en EIS Nederland komen verder geen beschermde kevers en weekdieren voor in de omgeving van het plangebied. Voor de beschermde kevers en weekdieren zijn weinig verspreidingsgegevens bekend, daarom wordt in deze paragraaf van alle overige beschermde kevers en weekdieren beoordeeld of ze in het plangebied kunnen voorkomen.

+ Vliegend hert (§3.3 Wnb) komt voor in (oude) eikenbossen, dit habitat is binnen het plangebied niet aanwezig. Het voorkomen van deze soort in het plangebied is uit te sluiten.
+ De overige beschermde houtkevers; heldenbok en juchtleerkever (beide §3.2 Wnb) zijn afhankelijk van oude of holle vrijstaande bomen of (natte) gebieden met veel dood hout. Deze habitattypen zijn niet aanwezig in het plangebied. Het voorkomen van deze beschermde houtkevers in het plangebied kan daarom worden uitgesloten.
+ De beschermde waterkevers brede geelrandwaterroofkever en gestreepte waterroofkever (beide §3.2 Wnb). Brede geelrandwaterroofkevers zijn voor het voorkomen afhankelijk van grote, ondiepe, begroeide wateren. Het ontbreekt binnen het plangebied aan geschikt oppervlaktewater en daarom is het voorkomen van de beschermde brede geelrandwaterroofkever in het plangebied uitgesloten. De gestreepte

waterroofkever kan voorkomen in diepere nagenoeg stilstaande sloten (40 tot 160 cm), voornamelijk in laagveengebieden met rietvelden, trilveen, moerasvaren - en dopheiderietlanden. De soort prefereert schoon, (vrijwel) stilstaand water met voldoende water- en oeverplanten. Het ontbreekt binnen het plangebied aan geschikt oppervlaktewater en moerasachtige gebieden en daarom is het voorkomen van de gestreepte waterroofkever in het plangebied uitgesloten.

+ De aquatische slakkensoort platte schijfhoren (§3.2 Wnb) is afhankelijk van de aanwezigheid van heldere, schone wateren met een rijke begroeiing van waterplanten en komt voornamelijk voor in de laagveengebieden van Nederland. Bataafse stroommossel (§3.2 Wnb) is een soort die voorkomt in stromend water (rivieren of beken). Deze soort is al 50 jaar niet meer waargenomen in Nederland. Vanwege het ontbreken van geschikt oppervlaktewater in het plangebied is het voorkomen van platte schijfhoren en Bataafse stroommossel uitgesloten.

In het plangebied ontbreken geschikte habitats voor de beschermde soorten kevers en weekdieren. Het voorkomen van deze soorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

4.2.4 Vissen

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat in de omgeving van het plangebied geen beschermde vissoorten zijn waargenomen.

De ‘waterbakken’ bieden geen geschikt habitat voor beschermde vissoorten, doordat het niet in verbinding staat met andere watergangen en er geen water- of oeverplanten groeien. Het voldoet daardoor niet aan de habitateisen van beschermde vissoorten.
De sloten rondom het terrein bieden tevens geen geschikt habitat voor beschermde vissoorten. Het voorkomen van beschermde vissoorten in het plangebied is daardoor uit te sluiten.

Wel kunnen algemene vissen voorkomen in de sloten.

Effectbeoordeling
De sloten blijven behouden bij de voorgenomen werkzaamheden, waardoor er geen negatief effect zal optreden op het mogelijk leefgebied van algemene vissen.

4.2.5 Amfibieën en reptielen

Amfibieën
Uit de gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied bruine kikker en gewone pad (beide §3.3 Wnb) zijn waargenomen. Tussen één en twee kilometer afstand van het plangebied

is Alpenwatersalamander waargenomen (§3.3 Wnb). Op een afstand van twee tot vijf kilometer van het plangebied is kleine watersalamander (§3.3 Wnb) waargenomen.

Alpenwatersalamander, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander zijn algemene en niet-kritische soorten, ze hebben geen uitgesproken voorkeer voor specifiek land-, overwinterings- of voortplantingshabitat en kunnen in een grote variatie aan leefgebieden voorkomen waaronder dorpen en steden.

De ‘waterbakken’ bieden geen geschikt habitat voor amfibieën, doordat er geen aflopende oever is en er geen water- of oeverplanten groeien.
De sloten bieden wel geschikt voortplantingshabitat voor amfibieën.
Het plangebied is tevens geschikt als land- en overwinteringshabitat voor algemene en niet-kritische soorten. Alpenwatersalamander, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander kunnen zich verschuilen tussen de vegetatie in de houtwallen. Het grasland zelf biedt geen geschikt land- en overwinteringshabitat, doordat het geen dekking of schuilmogelijkheden biedt.

Reptielen
Uit gegevens van RAVON, de NDFF en De amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers & Van Delft, 2009) blijkt dat op een afstand van twee tot vijf kilometer van het plangebied hazelworm en levendbarende hagedis (beide §3.3 Wnb) zijn waargenomen.

+ Hazelworm komt voor op vochtige, met dichte vegetatie bedekte gebieden in bossen, bosranden, heiden, schraal grasland en houtwallen op zand- en lössgronden. Het grootste deel van de dag leven ze onder de vegetatie en dood hout of ze verblijven in holen in de grond.
+ Levendbarende hagedis komt voor op droge en vochtige heiden en hoogvenen, en venoevers. De soort komt daarnaast ook voor in open bossen, ruige graslanden, in bermen en een beperkt deel van de duinen. Levendbarende hagedis is een vochtminnende soort en is vaak aanwezig langs oevers en op vochtige terreindelen.

Het ontbreekt binnen het plangebied aan geschikt habitat voor deze en andere beschermde reptielen. Het voorkomen van beschermde reptielensoorten in het plangebied is derhalve uit te sluiten.

<u>Effectbeoordeling</u>
Er vinden geen werkzaamheden plaats aan de sloten of aan de houtwallen rondom het terrein. De sloten blijven daardoor geschikt als voortplantingshabitat voor amfibieën en de houtwallen als land- en overwinteringshabitat voor amfibieën. De voorgenomen werkzaamheden hebben zodoende geen negatief effect op het leefgebied en het voorkomen van Alpenwatersalamander, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander.

4.2.6 *Vogels*

Tijdens het veldbezoek zijn de volgende soorten vogels in het plangebied waargenomen: houtduif, koolmees en merel. Ook is een nest aangetroffen, vermoedelijk van een kraai of ekster (foto 7 en figuur 6) en een plukplaats van een roofvogel (foto 8 en figuur 6).

Foto 7. Vogelnest in houtwal langs plangebied

Foto 8. Plukplaats in houtwal langs plangebied

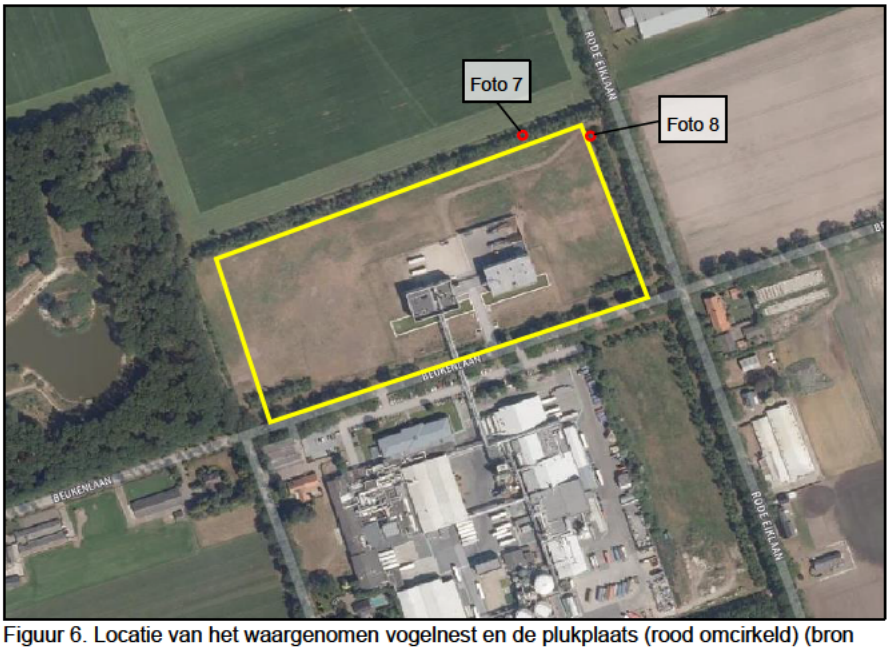

Figuur 6. Locatie van het waargenomen vogelnest en de plukplaats (rood omcirkeld) (bron achtergrond: PDOK viewer)

Uit de gegevens van de NDFF blijkt dat de volgende vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest zijn waargenomen in de wijde omgeving van het plangebied: boomvalk, buizerd, gierzwaluw, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, sperwer en steenuil (alle §3.1 Wnb).

Tijdens het veldbezoek zijn in het gehele plangebied geen nesten van vogelsoorten met een jaarrond beschermd nest aangetroffen. In de twee te kappen bomen ten zuiden van het plangebied zijn ook geen nesten aangetroffen. De houtwallen rondom het terrein en de twee te kappen bomen

bieden geschikt nestgelegenheid voor boomvalk, buizerd en algemene vogelsoorten, zoals aangetroffen in het plangebied.

Voor gierzwaluw, havik, huismus, kerkuil, oehoe, ooievaar, sperwer en steenuil, waarvan het nest jaarrond is beschermd is, is in het plangebied geen geschikte nestgelegenheid aanwezig. Gierzwaluw, huismus, kerkuil en steenuil zijn voornamelijk afhankelijk van menselijke bebouwing. De bedrijfsbebouwing voldoet niet aan de habitateisen voor deze soorten. Havik en sperwer komen voornamelijk voor in loof- of naaldbossen. De houtwallen rondom het terrein zijn van te kleine omvang om aan deze eisen te voldoen. Ooievaars broeden op hoge plekken zoals kerktorens of schoorstenen. Deze zijn niet aanwezig in het plangebied.

Het plangebied kan onderdeel zijn van het leefgebied en foerageergebied van vogels met een jaarrond beschermd nest die in de omgeving broeden en van algemene vogels. Zo is in de houtwal in het oosten van het plangebied een plukplaats aangetroffen van een roofvogel. Het grasland met houtwallen eromheen biedt geschikt foerageergebied voor uilen en roofvogels. Circa 100 meter ten oosten en 400 meter ten westen van het plangebied is volgens gegevens van de NDFF een steenuil waargenomen (figuur 7). Mogelijk is het plangebied onderdeel van het (essentieel) foerageergebied van steenuilen.

Figuur 7. Waarnemingen van steenuil in de laatste 10 jaar in de directe omgeving van het plangebied (groene stippen) (bron: NDFF)

Effectbeoordeling

De houtwallen blijven behouden, waardoor geen nesten vernietigd worden. Echter kunnen broedende vogels wel worden verstoord tijdens de werkzaamheden. Het kappen of snoeien van de twee te kappen bomen kan leiden tot het vernietigen van nesten en het verstoren van broedende vogels. Gedurende het broedseizoen zijn nesten strikt beschermd.

Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden gaat geschikt foerageergebied en leefgebied van roofvogels, uilen en algemene vogels verloren. De voorgenomen werkzaamheden hebben geen negatieve invloed op het foerageergebied van roofvogels en algemene vogels, doordat er in de omgeving voldoende alternatief foerageergebied aanwezig is in de vorm van agrarisch landschap.

Voor steenuil kan een deel van het plangebied tot het essentiële leefgebied behoren. Dit betreft het oostelijke deel van het plangebied. Dit deel valt binnen circa 300 meter van de bekende waarnemingen van steenuil, zoals weergegeven in figuur 7. Steenuilen foerageren tot een afstand van 300 meter van hun nestplek (Van den Bremer *et al* 2009). Graslanden, bij voorkeur begraasd, vormen een belangrijk onderdeel van het foerageergebied.
Aan de oostzijde van het plangebied blijft een groot deel van het plangebied groen ingericht met onder andere een wadi, zie figuur 3. Daarnaast blijft er tussen de Beukenlaan en de bedrijfsbebouwing grasvegetatie aanwezig. Deze terreindelen blijven voor de steenuil geschikt als onderdeel van het leef- en foerageergebied. Tevens liggen deze terreindelen binnen 300 meter afstand van de mogelijke nestplaats. Samen met de geschikte foerageergebieden die buiten het plangebied aanwezig zijn, blijft er voldoende foerageergebied voor de steenuil behouden. Ten tijde van de werkzaamheden in het plangebied blijft er voor de steenuil voldoende leefgebied beschikbaar buiten het plangebied en binnen 300 meter van de locatie van de bekende waarnemingen. Zodoende worden geen negatieve effecten verwacht op steenuilen en een mogelijke nestplaats in de omgeving.

<u>Mitigerende maatregelen</u>
Om verstoring van broedende vogels in de houtwallen rondom het terrein te voorkomen, dienen de werkzaamheden gestart te worden voordat het broedseizoen van algemene vogels start. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen echter geen standaardperiode gehanteerd. Door werkzaamheden vóór het broedseizoen te starten, wordt voorkomen dat al aanwezige nesten en broedende vogels worden verstoord en wordt overtreding van de Wet natuurbescherming voorkomen.

De twee te kappen bomen dienen gekapt te worden wanneer geen broedgeval aanwezig is en buiten het broedseizoen van vogels. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen echter geen standaardperiode gehanteerd.

4.2.7 Zoogdieren

Vleermuizen
Uit de Atlas van de Nederlandse vleermuizen (1997), Korsten en Regelink (2010) en gegevens van de NDFF blijkt dat de soorten franjestaart, gewone

dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en watervleermuis (alle §3.2 Wnb) voorkomen in de wijde omgeving van het plangebied.

De bomen binnen het plangebied hebben geen boomholtes of scheuren, waardoor er geen geschikte verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuizen aanwezig zijn. Mogelijk dat de bedrijfsbebouwing geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen biedt, maar doordat de gebouwen blijven staan is dit niet verder onderzocht.

In de westelijke houtwal buiten het plangebied is een vleermuiskast aangetroffen. Het is onduidelijk of deze in gebruik is.

De houtwallen zijn mogelijk onderdeel van een vliegroute voor vleermuizen en het plangebied zelf biedt geschikt foerageergebied voor vleermuizen.

Overige zoogdieren
Uit gegevens van de NDFF blijkt dat binnen één kilometer afstand van het plangebied de volgende soorten zijn waargenomen: das, haas en ree (alle §3.3 Wnb). Tussen één tot twee kilometer van het plangebied zijn bever (§3.2 Wnb), algemene spits-, woel- en ware muizensoorten, boommarter, eekhoorn, egel en vos (alle §3.3 Wnb). Op een afstand van twee tot vijf kilometer van het plangebied zijn bunzing, konijn, steenmarter, wezel en woelrat waargenomen (alle §3.3 Wnb).

Het plangebied kan onderdeel zijn van het leefgebied van das, haas, ree, algemene spits-, woel- en ware muizensoorten, boommarter, eekhoorn, egel, vos, bunzing, konijn, steenmarter en wezel.
Das heeft een groot leefgebied, variërend tussen 1,5 en 12 kilometer van de burcht, afhankelijk van het voedselaanbod. Graslanden met kort gras zijn geschikte foerageergebieden voor dassen. Van belang is dat er voldoende (lijnvormige) groenstructuren met ondergroei aanwezig zijn als migratieroute. Tijdens het veldbezoek is geen verblijfplaats van das aangetroffen binnen het plangebied. Op circa 60 meter ten westen van het plangebied is de das waargenomen in de Peelsche Heide. Het grasland binnen het plangebied biedt daardoor geschikt foerageergebied voor deze soort. Ook voor ree, haas, konijn en vos biedt het grasland geschikt foerageergebied. Reeën en vossen komen voornamelijk voor in bosachtige streken met open plekken om te foerageren, zoals akkers. Tevens komen vossen ook voor in heideterreinen, duinen en parken. Konijnen kunnen holen maken in het grasveld als verblijfplaats. Voor marterachtigen en egel zijn lijnvormige groenelementen met voldoende dekking en beschutting van belang als migratieroute en foerageergebied. De houtwallen aan de randen van het terrein bieden deze beschutting en structuren voor boommarter, bunzing, steenmarter, wezel en egel. Tijdens het veldbezoek zijn geen verblijfplaatsen van boommarter, bunzing, steenmarter en wezel aangetroffen binnen het plangebied. Ook voor eekhoorns zijn lijnvormige structuren van bomen van belang als nestlocatie en migratieroute. De houtwallen bieden geschikte nestlocaties en migratieroute voor deze soort. Tijdens het veldbezoek zijn echter geen eekhoornnesten

aangetroffen. Algemene spits-, woel- en ware muizensoorten kunnen zich verschuilen tussen de vegetatie of holen maken in de grond.

Voor bever en woelrat biedt het plangebied geen geschikt leefgebied. Bever komt voor in overgangsgebieden van allerlei zoete wateren zoals moerassen, rivieren en beken. De aanwezigheid van goed bereikbare bomen en struiken op oevers is van belang. Woelrat komt voor in de buurt van schoon, stilstaand zoet water zoals beken, rivieren, sloten, greppels en meren. Het leefgebied ligt langs een rivieroever en is dus lijnvormig. Hij heeft een voorkeur voor gebieden met een gelijkmatige waterstand met steile oevers die begroeid zijn en die meerdere vegetatielagen hebben. De soort graaft aan de slootkant schuin oplopende holen bestaande uit een zeer uitgebreid ondergronds gangenstelsel.

Binnen het plangebied zijn dergelijke watergangen niet aanwezig. De sloten ten zuiden en oosten van het plangebied voldoen niet aan de habitateisen. Doordat de soorten migreren en leven op en direct langs de oevers, is het voorkomen van bever en woelrat binnen het plangebied uitgesloten.

Effectbeoordeling

De houtwallen blijven behouden, waardoor de vleermuiskast in de houtwal beschikbaar blijft als verblijfplaats voor vleermuizen en de mogelijke vliegroutes intact blijven. Wel gaat foerageergebied verloren als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden, doordat het grootste oppervlak van het plangebied verhard wordt. In de omgeving blijft echter voldoende alternatief foerageergebied in de vorm van agrarisch landschap.

Tijdens de werkzaamheden, maar ook in de nieuwe situatie, kan verstoring van foeragerende of langsvliegende vleermuizen optreden. Vleermuizen zijn nacht actieve dieren en kunnen negatieve effecten ondervinden als gevolg van (extra) verlichting in het plangebied.

Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden gaat geschikt foerageergebied en leefgebied voor das, haas, ree, algemene spits-, woel- en ware muizensoorten, vos en konijn verloren. Echter blijft in de omgeving voldoende alternatief foerageergebied aanwezig, in de vorm van agrarisch landschap. De voorgenomen werkzaamheden hebben zodoende geen negatieve impact op het voorkomen van deze soorten.

Wel kunnen verblijfplaatsen van konijnen en algemene spits-, woel- en ware muizensoorten worden vernietigd en individuen worden verwond of gedood.

De houtwallen blijven behouden, waardoor deze beschikbaar blijven als leefgebied, foerageergebied, nestlocatie en/of migratieroute voor boommarter, eekhoorn, egel, bunzing, steenmarter en wezel. De voorgenomen werkzaamheden hebben zodoende geen negatieve impact op het voorkomen van deze soorten. Wel zijn marterachtigen gevoelig voor lichtverstoring, doordat het nacht actieve dieren zijn.

Mitigerende maatregelen

Om negatieve effecten op foeragerende of langsvliegende vleermuizen en andere nacht actieve dieren zoals marterachtigen door verlichting gedurende de nacht te voorkomen, wordt aanbevolen de (bouw)verlichting in de nacht uit te zetten en groenstroken niet te verlichten. Indien het noodzakelijk is nachtelijk te verlichten, wordt aangeraden om afschermde armatuur te gebruiken, de ledlampen naar beneden te richten en om rode of amberkleurige verlichting (< 2700 Kelvin) te gebruiken.

Voor algemene spits-, woel- en ware muizensoorten en konijn geldt in provincie Noord-Brabant een vrijstelling van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming. Voor verwonden of niet opzettelijk doden van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd.

Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.4. Om het verwonden of niet opzettelijk doden van dieren te voorkomen kan bij het graven in het grasland en het verwijderen van de vegetatie in één richting worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten.

5 Conclusies

5.1 Beschermde gebieden

Gezien de relatief grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied (15,8 kilometer) is het redelijkerwijs uit te sluiten dat negatieve effecten ontstaan op Natura 2000-gebieden als gevolg van de voorgenomen plannen.
Vanwege de afstand kan redelijkerwijs worden aangenomen dat geen negatieve effecten door stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden optreden tijdens de gebruiksfase van het plangebied. Dit is echter alleen uit te sluiten middels een AERIUS-berekening. Voor het aspect stikstof in de realisatiefase (bouw-, aanleg- en sloopfase) geldt een vrijstelling van vergunningsplicht.

Ondanks de kleine afstand tot het NNB Provinciaal deel, is niet te verwachten dat negatieve effecten optreden op de ecologische waarden en kenmerken van het NNB. Het aanwezige en geambieerde natuurbeheertype ‘Droog bos met productie’ ondervindt kan blijven bestaan en verder ontwikkelen.

5.2 Beschermde soorten

In het plangebied komen mogelijk verschillende soorten voor die zijn beschermd onder paragrafen 3.1, 3.2 en 3.3 van de Wet natuurbescherming. Het is uit te sluiten dat in het plangebied beschermde flora, vlinders, libellen, kevers, weekdieren, vissen en reptielen voorkomen. Wel geldt voor alle aanwezige soorten in het plangebied de algemene zorgplicht, zie §1.4 van dit rapport. Tabel 1 geeft een overzicht van de mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied.

Soorten van paragraaf 3.1 van de Wet natuurbescherming
De houtwallen rondom het terrein bieden geschikte nestlocaties voor algemene vogelsoorten en enkele vogels met een jaarrond beschermd nest. Tijdens het veldbezoek zijn geen nesten van vogels met een jaarrond beschermd nest aangetroffen. De houtwallen blijven behouden, waardoor geen nesten vernietigd worden. Echter kunnen mogelijk broedende vogels wel worden verstoord tijdens de werkzaamheden. Om verstoring van broedende vogels in de houtwallen rondom het terrein te voorkomen, dienen de werkzaamheden gestart te worden voordat het broedseizoen van algemene vogels start. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen echter geen standaardperiode gehanteerd.

Het kappen van de twee te kappen bomen kan leiden tot het vernietigen van nesten en het verstoren van broedende vogels. Gedurende het broedseizoen zijn nesten strikt beschermd. De twee te kappen bomen dienen gekapt te worden wanneer geen broedgeval aanwezig is en buiten het broedseizoen van vogels.

Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden gaat geschikt foerageergebied en leefgebied van roofvogels, uilen en algemene vogels verloren. De voorgenomen werkzaamheden hebben geen negatieve invloed op het foerageergebied van roofvogels en algemene vogels, doordat er in de omgeving voldoende alternatief foerageergebied aanwezig is in de vorm van agrarisch landschap.

Gezien bekende waarnemingen van steenuil in de omgeving van het plangebied behoort het plangebied mogelijk tot het essentieel foerageergebied van de steenuil. Dit betreft het oostelijke deel van het plangebied. In dit deel van het plangebied blijft door de inrichting van een wadi en grasvegetaties voldoende foerageergebied voor de steenuil aanwezig. Tevens liggen deze terreindelen binnen 300 meter van de mogelijke nestplaats. Ten tijde van de werkzaamheden in het plangebied blijft er voor de steenuil voldoende leefgebied beschikbaar buiten het plangebied en binnen 300 meter van de locatie van de bekende waarnemingen. Zodoende worden geen negatieve effecten verwacht op steenuilen en een mogelijke nestplaats in de omgeving.

Soorten van paragraaf 3.2 van de Wet natuurbescherming
De houtwallen zijn mogelijk onderdeel van een vliegroute voor vleermuizen. Tevens is een vleermuiskast aangetroffen in de westelijk gelegen houtwal, waarvan onduidelijk is of deze in gebruik is. De houtwallen blijven behouden, waardoor de vleermuiskast in de houtwal beschikbaar blijft als verblijfplaats voor vleermuizen en de mogelijke vliegroutes intact blijven.
Wel gaat foerageergebied verloren als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden, doordat het grootste oppervlak van het plangebied verhard wordt. In de omgeving blijft echter voldoende alternatief foerageergebied in de vorm van agrarisch landschap.

Om negatieve effecten op foeragerende of langsvliegende vleermuizen door verlichting gedurende de nacht te voorkomen, wordt aanbevolen de (bouw)verlichting in de nacht uit te zetten en groenstroken niet te verlichten. Indien het noodzakelijk is nachtelijk te verlichten, wordt aangeraden om afschermde armatuur te gebruiken, de ledlampen naar beneden te richten en om rode of amberkleurige verlichting (< 2700 Kelvin) te gebruiken.

Soorten van paragraaf 3.3 van de Wet natuurbescherming
De houtwallen rondom het terrein bieden geschikt land- en overwinteringshabitat voor Alpenwatersalamander, bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander. Tevens bieden de sloten rondom het terrein mogelijk geschikt voortplantingshabitat voor deze soorten. Er vinden geen werkzaamheden plaats rondom de sloten of aan de houtwallen rondom het terrein. De sloten blijven daardoor geschikt als voortplantingshabitat voor amfibieën en de houtwallen als land- en overwinteringshabitat voor amfibieën.

Als gevolg van de voorgenomen werkzaamheden gaat geschikt foerageergebied en leefgebied voor das, haas, ree, algemene spits-, woel- en ware muizensoorten, vos en konijn verloren. Echter blijft in de omgeving voldoende alternatief foerageergebied aanwezig, in de vorm van agrarisch landschap. De voorgenomen werkzaamheden hebben zodoende geen negatieve impact op het voorkomen van deze soorten.

Wel kunnen verblijfplaatsen van konijnen en algemene spits-, woel- en ware muizensoorten worden vernietigd en individuen worden verwond of gedood. Deze soorten zijn echter vrijgesteld van de verbodsbepaling van de Wet natuurbescherming in provincie Noord-Brabant. Voor verwonden of niet opzettelijk doden van deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt altijd de Algemene zorgplicht, zie §1.4. Om het verwonden of niet opzettelijk doden van dieren te voorkomen kan bij het graven in het grasland en het verwijderen van de vegetatie in één richting worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten.

De houtwallen bieden geschikt leefgebied, foerageergebied, nestlocatie en/of migratieroute voor boommarter, eekhoorn, egel, bunzing, steenmarter en wezel. De voorgenomen werkzaamheden hebben geen negatieve impact op het voorkomen van deze soorten, doordat de houtwallen behouden blijven en daardoor beschikbaar blijven als leefgebied. Wel zijn marterachtigen gevoelig voor lichtverstoring, doordat het nacht actieve dieren zijn. Om negatieve effecten op nacht actieve dieren zoals marterachtigen door verlichting gedurende de nacht te voorkomen, wordt aanbevolen de (bouw)verlichting in de nacht uit te zetten en groenstroken niet te verlichten.

Tabel 1. Overzicht mogelijk aanwezige en aangetroffen beschermde soorten in de omgeving van het plangebied

Soort(groep)	**Bescherming**	**Functie plangebied**	**Mogelijk effect**	**Ontheffing nodig**	**Maatregelen**
Vogels	§3.1 Wnb (nest niet jaarrond beschermd)	Nestgelegenheid	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	- Starten met de werkzaamheden binnen het plangebied vóór het begin van het broedseizoen - Kappen of snoeien van de twee bomen buiten het broedseizoen en wanneer geen broedgeval aanwezig is
Steenuil	§3.1 Wnb (nest niet jaarrond beschermd)	Foerageergebied	Nee	-	-
Vogels	§3.1 Wnb (nest niet jaarrond beschermd)	Foerageergebied	Nee	-	-
Vogels	§3.1 Wnb (nest jaarrond beschermd)	Foerageergebied	Nee	-	-

Soort(groep)	Bescherming	Functie plangebied	Mogelijk effect	Ontheffing nodig	Maatregelen
Vleermuizen	§3.2 Wnb	Vliegroute en foerageergebied	Ja	Nee, mits maatregelen worden uitgevoerd	Verlichting 's nachts uitzetten en groenstroken niet verlichten of vleermuisvriendelijke verlichting gebruiken
Alpenwater-salamander, bruine kikker, gewone pad en kleine water-salamander	§3.3 Wnb	Voortplantingshabitat, land- en overwinteringshabitat	Nee	-	-
Das, haas, ree en vos	§3.3 Wnb	(Onderdeel van) Leefgebied	Nee	-	-
Boommarter, bunzing, steenmarter, wezel en egel	§3.3 Wnb	(Onderdeel van) Leefgebied en migratieroute	Nee	-	Verlichting 's nachts uitzetten en groenstroken niet verlichten
Eekhoorn	§3.3 Wnb	Nestlocatie en migratieroute	Nee	-	-
Algemene spits-, woel- en ware muizen en konijn	§3.3 Wnb	Verblijfplaatsen	Ja	Nee, algehele vrijstelling	Werkzaamheden uitvoeren in één richting

5.3 Advies en aanbevelingen

Overtreding van de Wet natuurbescherming dient te worden voorkomen door het nemen van de volgende vervolgstappen en maatregelen:

1. de twee te kappen bomen dienen gekapt te worden wanneer geen broedgeval aanwezig is en buiten het broedseizoen van vogels. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli;
2. om verstoring van broedende vogels in de houtwallen rondom het terrein te voorkomen, dienen de werkzaamheden gestart te worden voordat het broedseizoen van algemene vogels start. Het broedseizoen loopt globaal van half maart tot en met juli;
3. om negatieve effecten op foeragerende of langsvliegende vleermuizen en andere nacht actieve dieren, zoals marterachtigen, door verlichting gedurende de nacht te voorkomen, wordt aanbevolen de (bouw)verlichting in de nacht uit te zetten en groenstroken niet te verlichten. Indien het noodzakelijk is nachtelijk te verlichten, wordt aangeraden om afschermde armatuur te gebruiken, de ledlampen naar beneden te richten en om rode of amberkleurige verlichting (< 2700 Kelvin) te gebruiken;
4. om het verwonden of niet opzettelijk doden van grondgebonden zoogdieren te voorkomen kan bij het graven in het grasland en het verwijderen van de vegetatie in één richting worden gewerkt, zodat aanwezige dieren kunnen vluchten.

Geraadpleegde bronnen

Literatuur

- Bos F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhoff, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea, Papilionoidea). Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Bouwens, S. Provincie Noord-Brabant, 2017. Handreiking Kleine Marters in relatie tot soortbescherming. Zoogdiervereniging - rapport 2017.32.
- Creemers R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (RAVON) (redactie). 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse Fauna 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey Nederland, Leiden.
- Korsten, E. en Regelink J.R. Herkennen van potentiële vleermuiswaarden: in het kader van quickscans en andere ecologisch vooronderzoek. Zoogdiervereniging - rapport 2010.44. Zoogdiervereniging, Nijmegen.
- Limpens, H., K. Mostert, W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Ministerie van Economische Zaken. Brochure: Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen, lees hier wat de Wet natuurbescherming daarover regelt. Versie 1.3 december 2016.
- Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, 2002. De Nederlandse libellen (Odonata). Nederlandse Fauna 4. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey - Nederland, Leiden.
- Van den Bremer L., van Harxen R. & P. Stroeken. 2009. Terreingebruik en voedselkeus van broedende Steenuilen in de Achterhoek. SOVON-Onderzoeksrapport 2009/02. SOVON Vogelonderzoek Nederland, Beek-Ubbergen.

Internet

- Natura 2000-gebieden, Natura 2000-overzichtskaart (rvo.nl), 31-01-2022
- Natuurnetwerk Nederland, ArcGIS Web Application, 31-01-2022
- NDFF – 31-01-2022 15:47:45
- www.eis-nederland.nl
- www.vlinderstichting.nl
- www.waarneming.nl
- www.zoogdiervereniging.nl
- www.verspreidingsatlas.nl

Bijlagen

Bijlage 1 Wet- en regelgeving

Wet natuurbescherming

In Nederland is de bescherming van natuurwaarden sinds 1 januari 2017 geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet regelt de bescherming van soorten, gebieden en houtopstanden en vervangt daarmee de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en Boswet. Daarnaast geldt per provincie beleid voor de bescherming van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) (voorheen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd).

Soortbescherming

Op het gebied van soortbescherming is het uitgangspunt van de Wet natuurbescherming dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde dieren of planten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan; het 'nee, tenzij-principe'.
De Wet natuurbescherming kent een apart beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn, een apart beschermingsregime voor soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn en een apart beschermingsregime voor andere soorten, die vanuit nationaal oogpunt beschermd worden. Elk van deze beschermingsregimes kent zijn eigen verbodsbepalingen en vereisten voor vrijstelling of ontheffing van de verboden. De Wet natuurbescherming kent de volgende drie categorieën beschermde soorten:

1. Alle van nature in Nederland in het wild levende vogels beschermd volgens het beschermingsregime van de Europese Vogelrichtlijn;
2. Soorten, niet vogels zijnde, van de Europese Habitatrichtlijn bijlage IV onderdeel a, het Verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt;
3. 'Andere soorten', waaronder soorten die vanuit nationaal oogpunt bescherming behoeven.

De drie beschermingsregimes kennen elk hun eigen verbodsbepalingen. De verbodsbepalingen voor vogels en overige Europese soorten (categorie 1 en 2) zijn letterlijk overgenomen uit respectievelijk de Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn. Voor de andere, 'nationaal' beschermde soorten (categorie 3) gelden verbodsbepalingen die geïnspireerd zijn op de Habitatrichtlijn, maar in sommige opzichten minder streng zijn. In tabel 2 zijn de verbodsbepalingen per regime weergegeven.

Om af te mogen wijken van de verbodsbepalingen via een ontheffing of vrijstelling moet aan drie criteria zijn voldaan:

+ Er mag alleen van de verbodsbepalingen worden afgeweken als er geen andere bevredigende oplossing voor de handeling mogelijk is;
+ Er moet sprake zijn van een in de wet genoemd belang. De wet geeft voor de verschillende beschermingsregimes aan wat die belangen zijn, zoals ruimtelijke ontwikkeling, volksgezondheid of openbare veiligheid;
+ Er mag geen afbreuk worden gedaan aan de staat van instandhouding van de soort.

Als aan deze drie vereisten voldaan is, kan een ontheffing worden verleend. Voor een aantal handelingen is bovendien vrijstelling mogelijk, bijvoorbeeld in de vorm van een provinciale verordening of een gedragscode.

Tabel 2. Verbodsbepalingen per categorie beschermde soorten

Categorie 1 (§ 3.1 Wnb)	**Categorie 2 (§ 3.2 Wnb)**	**Categorie 3 (§ 3.3 Wnb)**
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben	Art. 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen	-
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren	-
-	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen

Zorgplicht

Voor alle in het wild levende planten en dieren, ook niet beschermde soorten, kent de Wet natuurbescherming een zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat een ieder voldoende zorg in acht moet nemen voor de in het wild levende dieren en planten, alsmede voor hun directe leefomgeving.
Dit betekent dat voorafgaand aan handelingen inzichtelijk moet zijn welke natuurwaarden aanwezig zijn, de kwetsbaarheid hiervan en de mogelijke gevolgen die de handeling hiervoor kan hebben. Bij de uitvoering van de handelingen dienen negatieve gevolgen zoveel mogelijk te worden voorkomen, dan wel beperkt of ongedaan te worden gemaakt. De zorgplicht is altijd van toepassing, ongeacht vrijstelling of ontheffing.

Natura 2000 (bron: Rijksoverheid)

In 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden. De wet biedt een beschermingskader voor de flora en fauna binnen de aangewezen beschermde gebieden, de zogenaamde Natura 2000-gebieden en bijzondere nationale gebieden.
De wet bepaalt dat projecten en andere handelingen die de kwaliteit van de habitats kunnen verslechteren of die een verstorend effect kunnen hebben op de soorten, niet mogen plaatsvinden zonder vergunning. Ook plannen moeten getoetst worden op hun gevolgen voor de Natura 2000-gebieden. Dit gebeurt met de habitattoets.

De habitattoets bestaat uit drie onderdelen:
+ oriëntatiefase (en vooroverleg);
+ verslechterings- en verstoringstoets;
+ passende beoordeling.

De oriëntatiefase maakt geen deel uit van de in de wet geregelde procedures. In de praktijk is deze stap nodig. Gezamenlijk met het bevoegd gezag wordt bepaald of goedkeuring van het plan nodig is en welke verdere procedure doorlopen moet worden. Afhankelijk van de kans en omvang van de effecten op een Natura 2000-gebied bestaat de vervolgprocedure uit het uitvoeren van een verslechterings- en verstoringstoets, een passende beoordeling of geen enkele toetsing.

Indien er geen kans is op negatieve effecten op een Natura 2000-gebied is geen goedkeuring voor de plannen of het project nodig.
Als uit de oriëntatiefase is gebleken dat er kans is op significant negatieve effecten voor het Natura 2000-gebied, dient een passende beoordeling te worden uitgevoerd. Indien uit de passende beoordeling blijkt dat er kans is op een significant negatief effect moet aan de volgende criteria worden voldaan:
+ er zijn geen alternatieve oplossingen voor het project die minder of geen negatieve effecten hebben voor het Natura 2000-(deel)gebied;
+ er is sprake van dwingende redenen van groot openbaar belang;
+ er is voorzien in compenserende maatregelen.

Alléén als aan deze voorwaarden wordt voldaan, kan goedkeuring worden verleend.

Indien uit de oriëntatiefase is gebleken dat er een kans is op (niet-significante) negatieve effecten, dient een verslechterings- en verstoringstoets te worden uitgevoerd. Met dit onderzoek wordt bepaald:
+ of deze kans reëel is en
+ of de verslechtering of verstoring aanvaardbaar is.

Natuurnetwerk Nederland / Ecologische hoofdstructuur (bron: Rijksoverheid)
Natuurgebieden in Nederland zijn erg versnipperd. Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen EHS) heeft als doel om natuurgebieden te vergroten en met elkaar te verbinden. Door verbindingen tussen natuurgebieden te maken, kunnen planten en dieren zich makkelijker verspreiden over meer gebieden. Hierdoor zijn deze gebieden beter bestand tegen negatieve milieu-invloeden. In grotere natuurgebieden kunnen bovendien meer soorten planten en dieren leven.

Het doel van het afwegingskader Ecologische Hoofdstructuur is om de EHS als netwerk van natuurgebieden te beschermen tegen negatieve effecten van ruimtelijke ingrepen. Dat betekent niet dat ontwikkelingen zoals woningbouw en bedrijvigheid, verboden zijn. Door het doorlopen van het afwegingskader wordt vastgesteld of, en zo ja, onder welke voorwaarden een ontwikkeling in de Ecologische Hoofdstructuur kan worden toegelaten.

De bescherming van de Ecologische Hoofdstructuur vindt plaats door het nee-tenzij-regime uit de Nota Ruimte. Dit houdt in dat ruimtelijke ingrepen in de EHS met een negatief effect op de EHS in principe niet zijn toegestaan. Onder voorwaarden kan hiervan worden afgeweken.
De beleidsmatige basis voor het afwegingskader voor de Ecologische Hoofdstructuur is de Nota Ruimte. Daarnaast hebben Rijk en provincies een beleidskader Spelregels EHS opgesteld. Het beleidskader geeft een uitwerking, verduidelijking en aanscherping van de verschillende onderdelen

van het afwegingskader. De provincies laten de inhoud van de Spelregels EHS doorwerken in het provinciaal ruimtelijk beleid.
De bescherming van de EHS gebeurt via de regelgeving van de ruimtelijke ordening. Het beschermingsregime is onder de Wro door het Rijk vastgelegd in de AMvB Ruimte en werkt via provinciale verordeningen.